TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN T** **TỈNH PHÚ THỌ**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHU NGHIA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 04/QĐST- DS	*T, ngày 07 tháng 12 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN T, TỈNH PHÚ THỌ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- chủ tọa phiên họp: Bà Vũ Thị Minh Hòa

Thư ký phiên họp: Ông Trần Đình Hoà- Thư ký Tòa án nhân dân huyện T, tỉnh Phú Thọ

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện T, tỉnh Phú Thọ tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Việt Hà- Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 12 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện T, tỉnh Phú Thọ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 03/2023/TLST-DS ngày 03 tháng 10 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 03/QĐST- DS, ngày 29 tháng 11 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Hùng T1- sinh năm 1970

Địa chỉ: Khu 9, xã K, huyện T, tỉnh Phú Thọ. Có mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Ông Nguyễn Trung K1, sinh năm 1972

Địa chỉ: Khu 9, xã K, huyện T, tỉnh Phú Thọ. Vắng mặt, do Toà án không triệu tập.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các lời khai tiếp theo, người yêu cầu là ông Nguyễn Hùng T1 trình bày: Bố mẹ tôi là ông Nguyễn Đức N và bà Ngô Thị D (đều đã chết). Tôi có em trai ruột là Nguyễn Trung K1, sinh năm 1972 bị bệnh đao bẩm sinh, khờ khạo, từ khi sinh ra và lớn lên không có nhận thức và không biết làm gì, sinh hoạt cá nhân như ăn uống, tắm rửa đều cần người phục vụ, vì vậy không có vợ, con. Từ nhỏ tôi và K1 ở cùng bố mẹ, đến năm 1996 tôi lấy vợ. Sau khi bố mẹ tôi mất, thì vợ chồng tôi là người ở cùng và chăm sóc K1 cho đến nay. Hiện nay sức khoẻ của K1 đã yếu hơn trước, mắt kém, đi lại khó khăn, vừa đi vừa bò. Khi vợ chồng tôi đi làm, vẫn phải khoá cổng, để K1 quanh quẩn ở trong nhà, trong sân, nếu không K1 vẫn lần bò ra ngoài. Ở nhà một mình, K1 liên tục la hét, cởi bỏ hết quần áo. Do bệnh của K1 là bẩm sinh, nên gia đình tôi cũng không đưa đi bệnh viện nào để điều trị, chỉ có một lần năm K1 được khoảng 03 tuổi, có

đưa đi bệnh viện tỉnh Phú Thọ khám, bác sĩ nói K1 chỉ sống được đến 9-10 tuổi. Gần đây K1 bị đau chân, tôi đưa ra trạm xá xã tiêm, chứ không khám, chữa ở đâu lần nào khác.

Tháng 8/2013 K1 được cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật vận động, ngớ ngẩn; mức độ khuyết tật đặc biệt nặng. Từ đó đến nay K1 được hưởng trợ cấp hàng tháng, đồng thời gia đình tôi cũng được hưởng trợ cấp cho một người chăm sóc K1.

Do em tôi là Nguyễn Trung K1 bị bệnh, không thể nhận thức, làm chủ hành vi, tôi yêu cầu Tòa án xem xét, tuyên bố K1 mất năng lực hành vi dân sự, để gia đình tôi làm thủ tục liên quan đến phân chia di sản thừa kế là quyền sử dụng đất do bố mẹ chúng tôi để lại.

Tại phiên họp, ông Nguyễn Hùng T1 giữ nguyên yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Trung K1 mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện T phát biểu ý kiến như sau:

- Về việc chấp hành pháp luật của người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng: Đã thực hiện đúng theo quy định của pháp luật.

- Về nội dung: Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Hùng T1 về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Trung K1 mất năng lực hành vi dân sự.

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Miễn cho ông T1 do ông T1 là cá nhân thuộc hộ nghèo, có đơn đề nghị miễn nộp tiền lệ phí.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của người yêu cầu và đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện T tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện T nhận định:

[1]. Về tố tụng: Ông Nguyễn Trung K1, sinh năm 1972, không có vợ con, bố mẹ đẻ ông K1 đều đã chết. Ông Nguyễn Hùng T1 là anh trai ruột của ông K1 có đơn yêu cầu tuyên bố ông K1 mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự. Tòa án nhân dân huyện T thụ lý giải quyết việc dân sự "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về nội dung:

Theo lời trình bày của ông Nguyễn Hùng T1 và các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự, thấy rằng: Ông Nguyễn Trung K1 sinh năm 1972 từ khi sinh ra không có nhận thức và không biết làm gì, kể cả tự chăm sóc bản thân. Từ tháng 8/2013 ông K1 được cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật vận động, ngớ ngẩn; mức độ khuyết tật đặc biệt nặng, được hưởng trợ cấp hàng tháng, và được trợ cấp cho một người chăm sóc.

Sau khi thụ lý đơn yêu cầu, Tòa án đã thu thập tài liệu chứng cứ và ra Quyết định trưng cầu giám định tâm thần để xác định năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Trung K1. Tại bản *"Kết luận giám định sức khỏe tâm thần"* số 183/2023/SKTTNT ngày 17/11/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Miền núi phía Bắc - Bộ Y tế kết luận:

"Nguyễn Trung K1, sinh năm 1972, trú tại khu 9, xã K, huyện T, tỉnh Phú Thọ bị bệnh: Rối loạn tâm thần/chậm phát triển tâm thần mức độ nặng/Down.

Hiện tại Nguyễn Trung K1 mất năng lực hành vi dân sự."

Như vậy, việc ông Nguyễn Hùng T1 yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Trung K1 mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, cần được chấp nhận.

[4]. Về lệ phí: Ông Nguyễn Hùng T1 là cá nhân thuộc hộ nghèo, có đơn đề nghị miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự. Toà án căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội miễn toàn bộ lệ phí cho ông T1.

[5]. Nhận định trên cũng phù hợp với ý kiến phát biểu của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện T tại phiên họp.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 149; các điều: 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 4, điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn giảm, thu nộp, quản lý, sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Hùng T1.

Tuyên bố: Ông Nguyễn Trung K1, sinh năm 1972, nơi cư trú; khu 9, xã K, huyện T, tỉnh Phú Thọ mất năng lực hành vi dân sự;

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn cho ông Nguyễn Hùng T1, vì ông T1 là cá nhân thuộc hộ nghèo. Hoàn lại cho ông T1 số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng), theo biên lai số AA/2020/0003799, ngày 03/10/2023 tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện T, tỉnh Phú Thọ.

3. Đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân huyện T có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Thọ có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Các đương sự;
- VKSND huyện T;
- VKSND tỉnh Phú Thọ;
- UBND xã K;
- Lưu HS, VP.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Vũ Thị Minh Hòa